

Függelék

Balta alakú amulettek katalógusa

1. Bugac-Alsómonostor, Kürtösi-tanya

Leletkörnyezet: felszíni szórvány (telep)

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Katona József Múzeum (Kecskemét), ltsz.: 2015.20.1.3.

Irodalom: FÜREDI et al. 2017, 417–418; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

2. Csanádpalota-Juhász T. tanya

Leletkörnyezet: szórvány (telep)

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Móra Ferenc Múzeum (Szeged), ltsz.: 2012.32.6575.

Irodalom: FÜREDI et al. 2017, 418; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

3. Dabas-Templom-domb

Leletkörnyezet: felszíni szórvány (temető és telep)

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Ferenczy Múzeumi Centrum (Szentendre/Gödöllő), ltsz.: 2014.11.3.

Irodalom: FÜREDI et al. 2017, 418–419; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

4. Galgahévíz-Beke-rét

Leletkörnyezet: felszíni szórvány

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Ferenczy Múzeumi Centrum (Szentendre/Gödöllő), ltsz.: 2020.38.1.18.

Irodalom: FÜREDI et al. 2018, 483–514.

5. Hajdúdorog-Pedagógus-földek, Kövecses-halom

Leletkörnyezet: szórvány (temető)

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum, Régészeti Tár, Honfoglalás kori gyűjtemény (Budapest)

Irodalom: FODOR 2014, 615–616; FÜREDI et al. 2017, 419; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

6. Hajdúhadház-Cégény

Leletkörnyezet: felszíni szórvány (telep)

Anyag, technika: bronz, öntött?

Típus: Makarov II.?

Őrzési hely: —

Irodalom: FODOR 2001, 25; FODOR 2014, 616; FÜREDI et al. 2017, 419–420; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

7. Ipolytölgyes-Málalja

Leletkörnyezet: felszíni szórvány (telep)

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Tragor Ignác Múzeum (Vác), ltsz.: 2015.5.1.

Irodalom: FÜREDI et al. 2017, 420; HORVÁTH 2022a, 339–340; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

8. Jászágó-Ágói-patak partja

Leletkörnyezet: felszíni szórvány

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Jász Múzeum (Jászberény), ltsz.: 2023.102.45.15.

Irodalom: közöletlen

9. Jászdózsa-Kápolnahalom

Leletkörnyezet: felszíni szórvány

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Jász Múzeum (Jászberény), ltsz.: 2023.90.12.01.

Irodalom: közöletlen

10. Kecskemét-Balló-szög

Leletkörnyezet: felszíni szórvány (telep)

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov II.

Őrzési hely: Katona József Múzeum (Kecskemét), ltsz.: 2015.17.1.

Irodalom: FÜREDI et al. 2017, 420; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

11. Sály-Lator, Örsúr-vár

Leletkörnyezet: szórvány (földvár)

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov II.

Őrzési hely: Herman Ottó Múzeum (Miskolc), ltsz.: 2016.29.1.

Irodalom: FÜREDI et al. 2017, 420–421; FÜREDI et al. 2018, 483–514; HORVÁTH 2020, 266–267.

12. Szabolcsveresmart-Tiszapart

Leletkörnyezet: szórvány

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov II.

Őrzési hely: Jósza András Múzeum (Nyíregyháza), ltsz.: 63.391.1.

Irodalom: DIENES 1961, 188–189; KAT. BUDAPEST 1996, 172–174 (Fodor István); NÉMETH 1972, 217; NÉMETH 1975, 14–15; FODOR 1981, 86; FODOR 1986, 222–223; RÉVÉSZ 1999, 203; FODOR 2001, 25; ISTVÁNOVITS 2003, 184, 296–297; FODOR 2014, 616; FÜREDI et al. 2017, 421–422; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

13. Valkó-Öregszőlők

Leletkörnyezet: felszíni szórvány

Anyag, technika: bronz, öntött

Típus: Makarov I.

Őrzési hely: Ferenczy Múzeumi Centrum (Szentendre/Gödöllő), ltsz.: 2015.20.1.

Irodalom: FÜREDI et al. 2017, 422; FÜREDI et al. 2018, 483–514.

Fűrészfogas amulettek katalógusa

1. Bugyi-Felsővány

Leletkörnyezet: felszíni szórvány (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Anyag, technika: bronz, lemezből kivágott

Darabszám: 2 db

Őrzési hely: Ferenczy Múzeumi Centrum (Szentendre/Gödöllő)

Irodalom: FÜREDI 2012, 209; RÉVÉSZ 2020, 347—348.

2. Csongrád-Vendelhalom

Leletkörnyezet: szórvány (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Anyag, technika: bronz, lemezből kivágott

Darabszám: 3 db

Őrzési hely: Tari László Múzeum (Csongrád), ltsz.: 57.20.17.

Irodalom: BAKAY 1978, 140; BÁLINT 1991, 117—118, 217—218; HALIKOVA 1973, 30;

HORVÁTH 2022a, 410; KOVÁCS 1989, 24; LŐRINCZY—SZALONTAI 1993, 294; VARGA 2013, 110.

3. Ikervár-Virág utca, 18. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nem gyermek, 5-7 éves

Anyag, technika: vas, kovácsolt

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Savaria Múzeum (Szombathely), ltsz.: K.96.1.18.1.

Irodalom: KISS 2000, 46, 74.

4. Nagybörzsöny-Öreg Ganád

Leletkörnyezet: felszíni szórvány (temető?)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Anyag, technika: bronz, lemezből kivágott

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Tragor Ignác Múzeum (Vác), ltsz. nélkül

Irodalom: HORVÁTH 2022a, 410.

5. Szakony-Kavicsbánya, 2. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, 1,5-2 éves

Anyag, technika: aranyozott bronz, lemezből kivágott

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Soproni Múzeum (Sopron), ltsz.: 90.2.7.

Irodalom: BAKAY 1978, 140; DIENES 1972, 48; HALIKOVA 1973, 30; HORVÁTH 2022, 80, 107; MESTERHÁZY 1975, 100, 7. j.

6. Szob-Kiserdő, 73. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, 5-6 éves

Anyag, technika: bronz, lemezből kivágott

Darabszám: 3 db

Őrzési hely: Börzsöny Múzeum (Szob), ltsz.: 78.29.4.

Irodalom: BAKAY 1978, 44, 140; HALIKOVA 1973, 30; HORVÁTH 2022a, 214, 223, 410.

7. Tiszafüred-Nagykenderföldek

Leletkörnyezet: sír? (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Anyag, technika: bronz, lemezből kivágott?

Darabszám: 3 db

Őrzési hely: nem ismert

Irodalom: FODOR 1980, 276; HORVÁTH 2022a, 410.

Fogamulettek katalógusa

1. Berettyóújfalu-Nagy Bócs-dűlő, 1226. objektum

Leletkörnyezet: sír (magányos sír)

Nem, életkor: férfi, 40-45 éves

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Örzési hely: nem ismert

Irodalom: Lőrinczy–Szelekovszky 2018, 255–257.

2. Csanádpalota-Juhász T. tanya, 526. objektum

Leletkörnyezet: objektum (telep)

Nem, életkor: –

Felhasznált fog: kutya szemfog

Darabszám: 1 db

Örzési hely: Móra Ferenc Múzeum (Szeged), ltsz.: 2012.32.6538.

Irodalom: PÓPITY 2021, 641–642.

3. Csanytelek-Dilitor, 57. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: kutya szemfog

Darabszám: 1 db

Örzési hely: nem ismert

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; KOVÁCS 1992, 53, 69. j; SZÉLL 1941, 252.

4. Csongrád-Vendelhalom, 39. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, nem ismert

Felhasznált fog: kutya szemfog

Darabszám: 1 db

Örzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 15/1939.45.

Irodalom: DIENES 1972, 51–52; GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; VARGA 2013, 109.

5. Déva (a várostól délkeletre)

Leletkörnyezet: szórvány (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: medvefog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: nem ismert

Irodalom: GÁLL 2013, 97.

6. Gyulafehérvár-Brândeșei utca, 24. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nem ismert, felnőtt

Felhasznált fog: medve szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Gyulafehérvári Egyesülés Nemzeti Múzeum (Gyulafehérvár), ltsz.: 8711.

Irodalom: DRAGOTĂ 2003, 42; GÁLL 2013, 119.

7. Gyulafehérvár-Mentőállomás, III. temető, XXXIII. kutatóárok/1981

Leletkörnyezet: sír / szórvány (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: sertés felső metszőfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Gyulafehérvári Egyesülés Nemzeti Múzeum (Gyulafehérvár)

Irodalom: GÁLL 2013, 81. t.

8. Hajdúszoboszló-Árkoshalom, 226. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, 46-50 éves

Felhasznált fog: róka szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Déri Múzeum (Debrecen), ltsz.: IV.02.103.3.

Irodalom: M. NEPPER 2002, 94.

9. Halimba-Cseres, 54. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, inf.

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 2 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 55.1.81.A.

Irodalom: TÖRÖK 1962, 146.

10. Halimba-Cseres, 859. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, inf.

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 2 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 55.1.1088.A.

Irodalom: TÖRÖK 1962, 144.

11. Homokmégy-Székes, 5. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, senium

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Viski Károly Múzeum (Kalocsa), ltsz.: 2001.18.2.

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 84.

12. Ibrány-Esbó-halom, 197/a. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, 16-18 éves

Felhasznált fog: róka szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Jósza András Múzeum (Nyíregyháza), ltsz.: 95.211.1–95.479.5.

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; ISTVÁNOVITS 2003, 97–99.

13. Kecskemét-Városföld-Szarvastanya

Leletkörnyezet: sír / szórvány (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: kutya szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: nem ismert

Irodalom: HORVÁTH 1993, 341.

14. Kistokaj-Homokbánya, 66. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, nem ismert

Felhasznált fog: kutya szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Herman Ottó Múzeum (Miskolc), ltsz.: 73.26.37.

Irodalom: HORVÁTH 2020, 206.

15. Letkés-Téglaégető, I/68. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, 30-35 éves

Felhasznált fog: nem ismert

Darabszám: 4 db

Őrzési hely: Börzsöny Múzeum (Szob), ltsz.: 78.73.1.

Irodalom: BAKAY 1978, 87; GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; HORVÁTH 2022a, 72.

16. Magyarhomorog-Kónyadomb, 13. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, 30-35 éves

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 88.109.5.A.

Irodalom: KOVÁCS 2019, 42–43.

17. Majs-Udvari rétek, 456. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, inf. I.

Felhasznált fog: kutya szemfog?

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Janus Pannonius Múzeum (Pécs)

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; KISS 1983, 106.

18. Majs-Udvari rétek, 829. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, inf. I.

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Janus Pannonius Múzeum (Pécs)

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; KISS 1983, 132.

19. Nagytarcsa-Temető utca 5.

Leletkörnyezet: sír (temető?)

Nem, életkor: nő, nem ismert

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 62.62.2.A.

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; KOVÁCS 1985, 125; KOVÁCS 1992, 53, 69. j.

20. Oroszlámos-Vasútállomás

Leletkörnyezet: szórvány (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: kutya szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Móra Ferenc Múzeum (Szeged)

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; HAMPEL 1900, 674–676; KOVÁCS 1992, 39, 51–54.

21. Oroszvár-Wiesenacker-dűlő, 90. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, nem ismert

Felhasznált fog: róka szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Hansági Múzeum (Mosonmagyaróvár), ltsz.: 58.761.3.

Irodalom: HORVÁTH 2014, 147–148.

22. Oroszvár-Wiesenacker-dűlő, 96. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, nem ismert

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Hansági Múzeum (Mosonmagyaróvár), ltsz.: 58.763.2.

Irodalom: HORVÁTH 2014, 148.

23. Piliny-Leshegy, 3. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, nem ismert

Felhasznált fog: fosszilis cápa fog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 44/1898.2452.

Irodalom: DIENES 1972, 51–52; GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; HAMPEL 1900, 518–519;

HORVÁTH–SOÓS 2019, 62; KOVÁCS 1992, 53, 69. j; NYÁRY 1873, 16–25; SOÓS 2020.

24. Sárrétudvari-Hízóföld, 118. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, adultus

Felhasznált fog: róka szemfog

Darabszám: 2 db

Őrzési hely: Déri Múzeum (Debrecen), ltsz.: IV.90.93.8.

Irodalom: M. NEPPER 2002, 317–319.

25. Sorokpolány-Berekalja, Kápolnai út, 112. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, nem ismert

Felhasznált fog: emberi metszőfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 3/1945.112.4. (őrzési helye ismeretlen)

Irodalom: KISS 2000, 163.

26. Székesfehérvár-Demkóhegy, 12. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog, kutya szemfog

Darabszám: 2 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 136/1902.2, 136/1902.3.

Irodalom: BAKAY 1966, 49; GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; KOVÁCS 1992, 53, 69. j.

27. Szob-Kiserdő, 40. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, idősebb

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog?

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: nem ismert

Irodalom: HORVÁTH 2022a, 193.

28. Szob-Kiserdő, 60. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, 6 év körüli

Felhasznált fog: vaddisznó szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Börzsöny Múzeum (Szob), ltsz.: 78.25.6.

Irodalom: BAKAY 1978, 29–33; GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; HORVÁTH 2022a, 209–210; KOVÁCS 1992, 53, 69. j.

29. Szob, közelebbről ismeretlen lelőhely 1.

Leletkörnyezet: szórvány

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum Balassa Bálint Múzeuma (Esztergom), ltsz.: 59.61.5.

Irodalom: HORVÁTH 2022a, 245.

30. Szob, közelebbről ismeretlen lelőhely 2.

Leletkörnyezet: szórvány

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum Balassa Bálint Múzeuma (Esztergom), ltsz.: 59.61.33.

Irodalom: HORVÁTH 2022a, 246.

31. Szob-Vendelin, 7. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: gyermek, csecsemő

Felhasznált fog: barlangi medve szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 2/1930.3.

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; HORVÁTH 2022a, 252; KOVÁCS 1992, 53, 69. j.

32. Tiszavasvári-Nagy Gyepáros, 9. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, felnőtt

Felhasznált fog: kutya felső P4

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: nem ismert

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; TÓTH 2014, 155.

33. Timár-Béke Tsz. major, I. temető, 8. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nő, adultus

Felhasznált fog: gímszarvas szemfog

Darabszám: 1 db

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest), ltsz.: 71.7.1–6.A.

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; KOVÁCS 1988, 126; KOVÁCS 1992, 53, 69. j.

34. Vésztő-Kótpusztá, 3. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

Nem, életkor: nem ismert, nem ismert

Felhasznált fog: kutya szemfog

Darabszám: 2 db

Őrzési hely: nem ismert

Irodalom: GALLINA–VARGA 2016, 156, 446. j; KOVÁCS 1992, 53, 69. j;

<https://behir.hu/meselo-muzeum-bajelharito-allatcsontok-egy-vesztoi-honfoglalas-kori-sirbol>

(utolsó megnyitás: 2024. 12. 10.)

35. Visonta-Felsőrét, 38. sír

Leletkörnyezet: sír (temető)

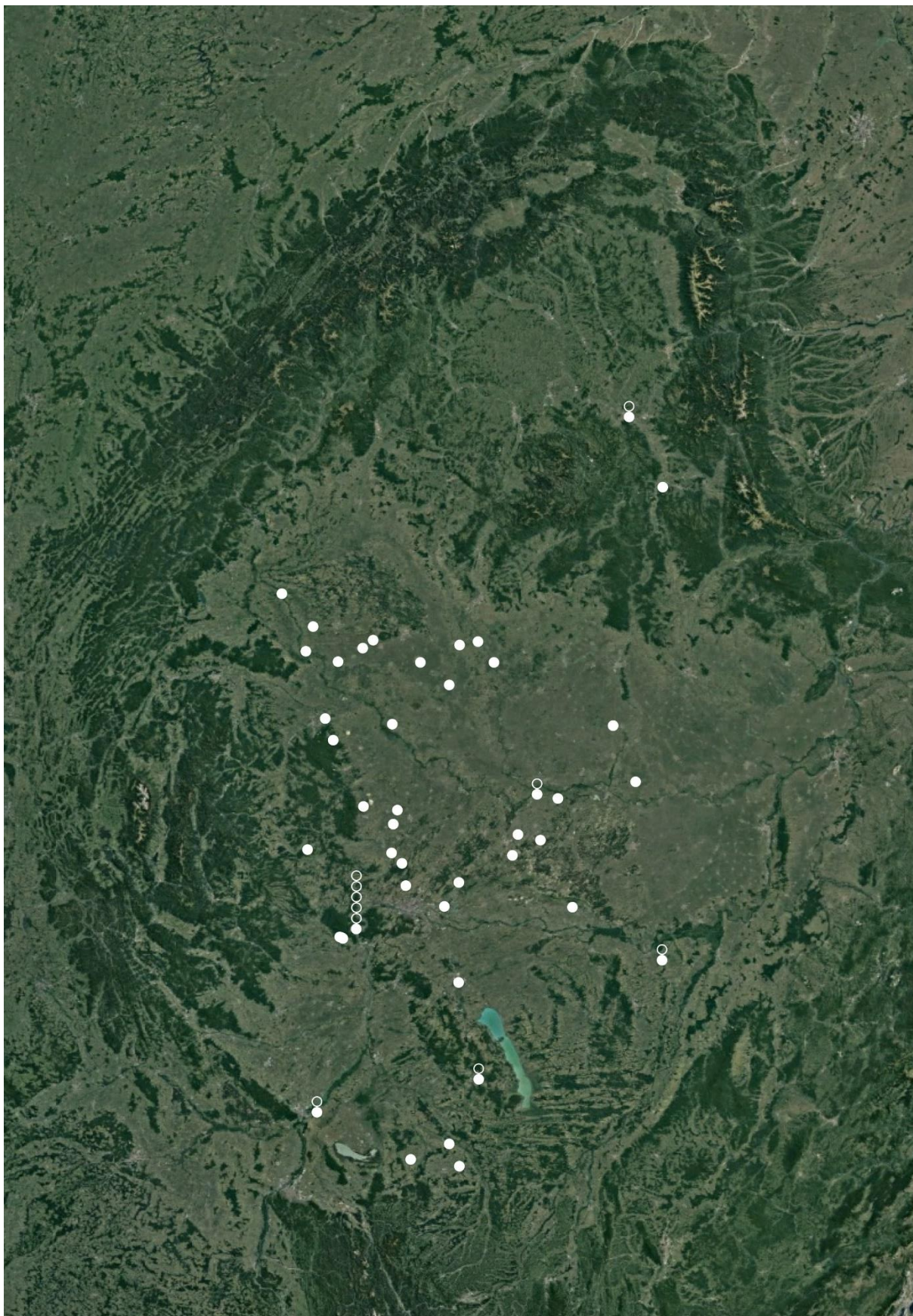
Nem, életkor: gyermek, nem ismert

Felhasznált fog: kutya szemfog

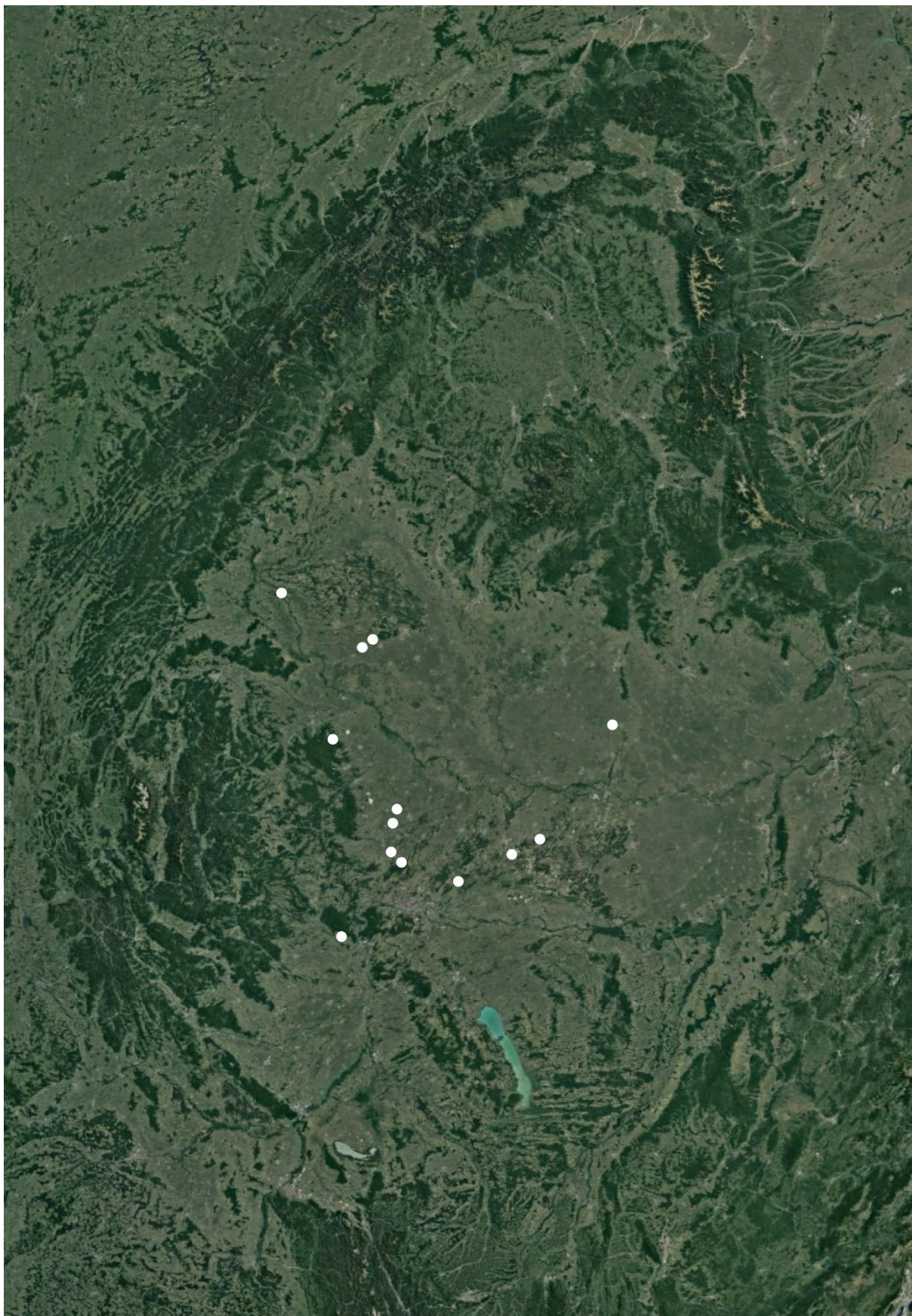
Darabszám: 1 db

Őrzési hely: nem ismert

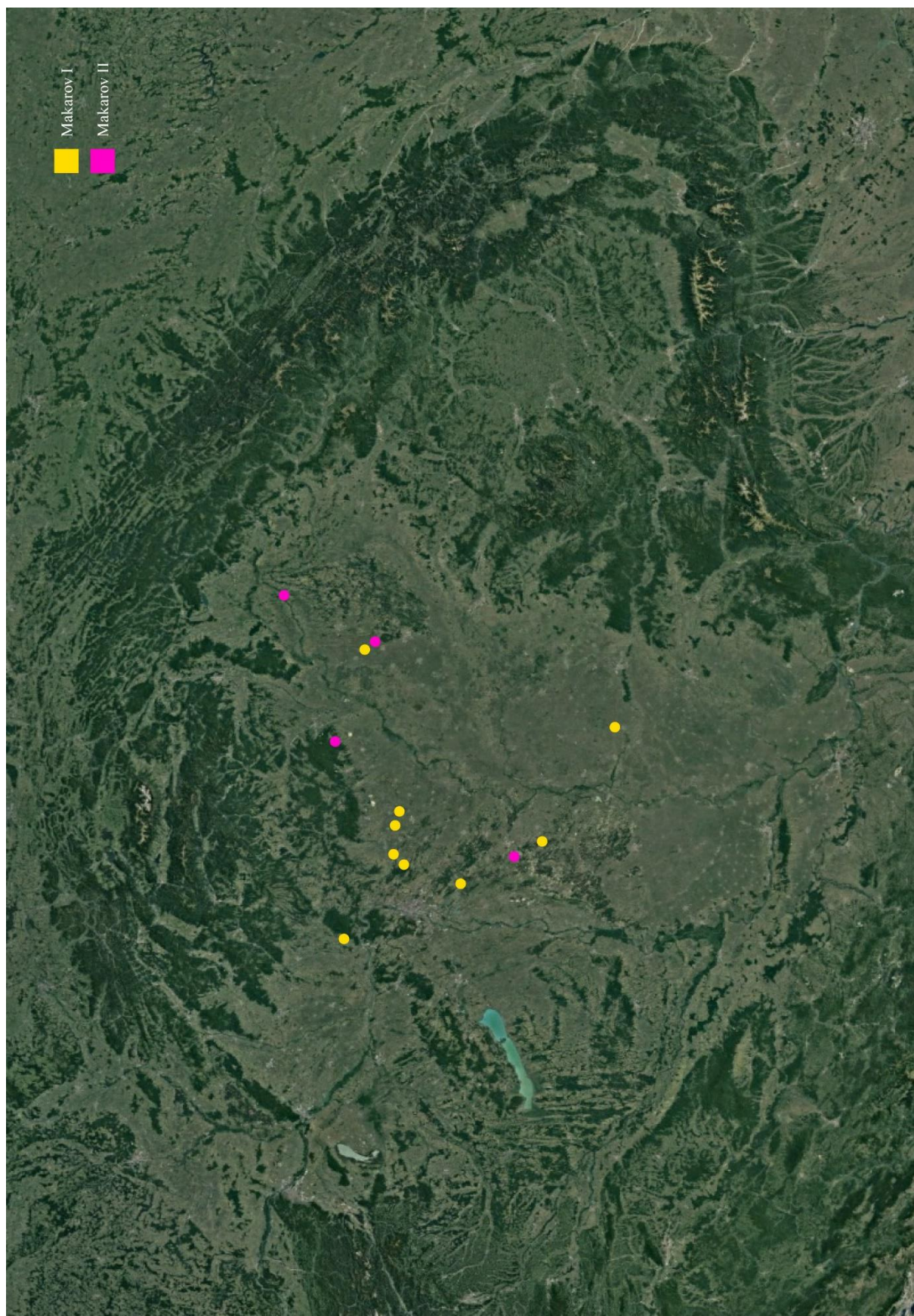
Irodalom: RÉVÉSZ 2008, 354.

1. kép: A 10–11. századi amulettek Kárpát-medencei elterjedése

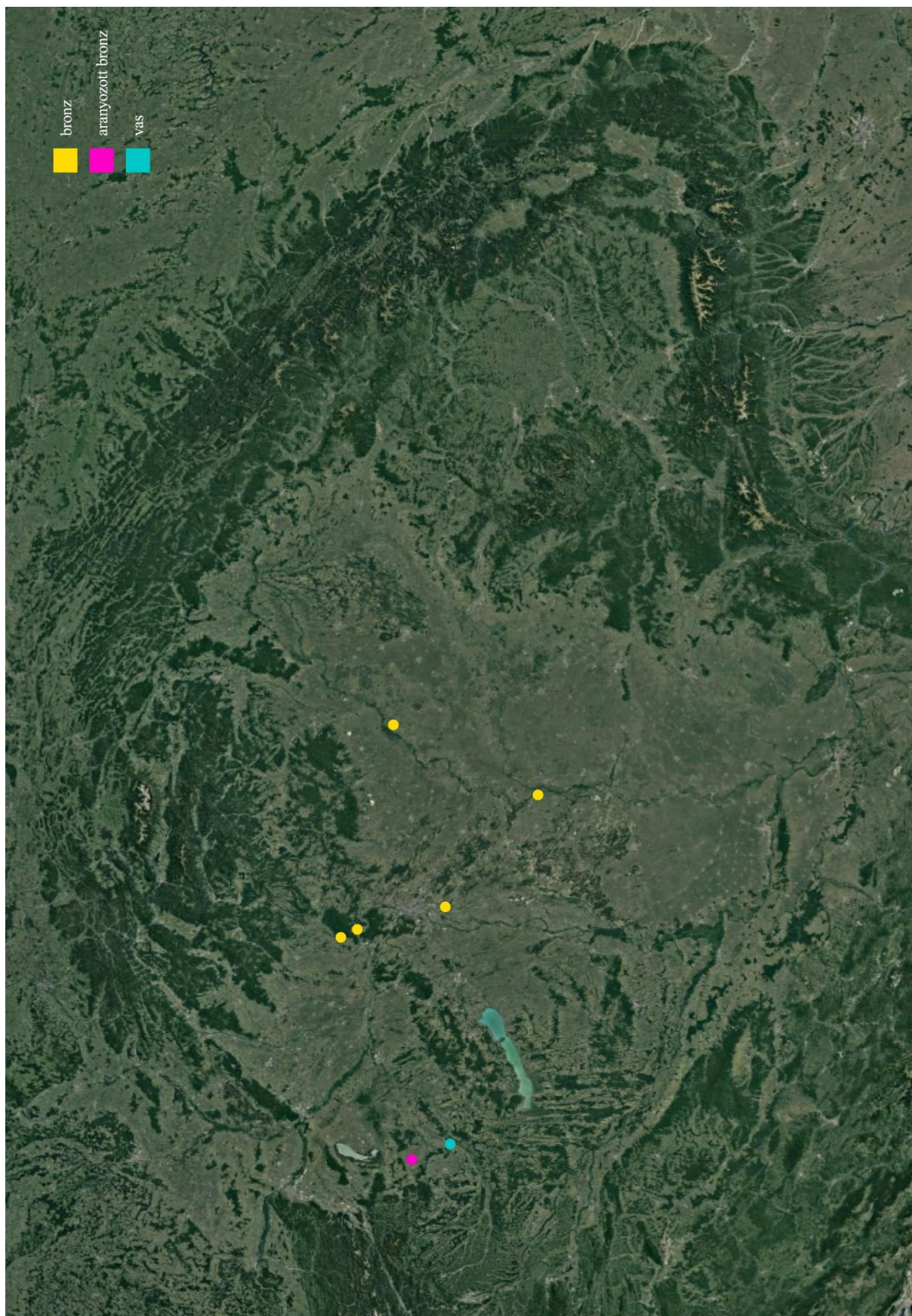
2. kép: A balta alakú amulettek Kárpát-medencei elterjedése

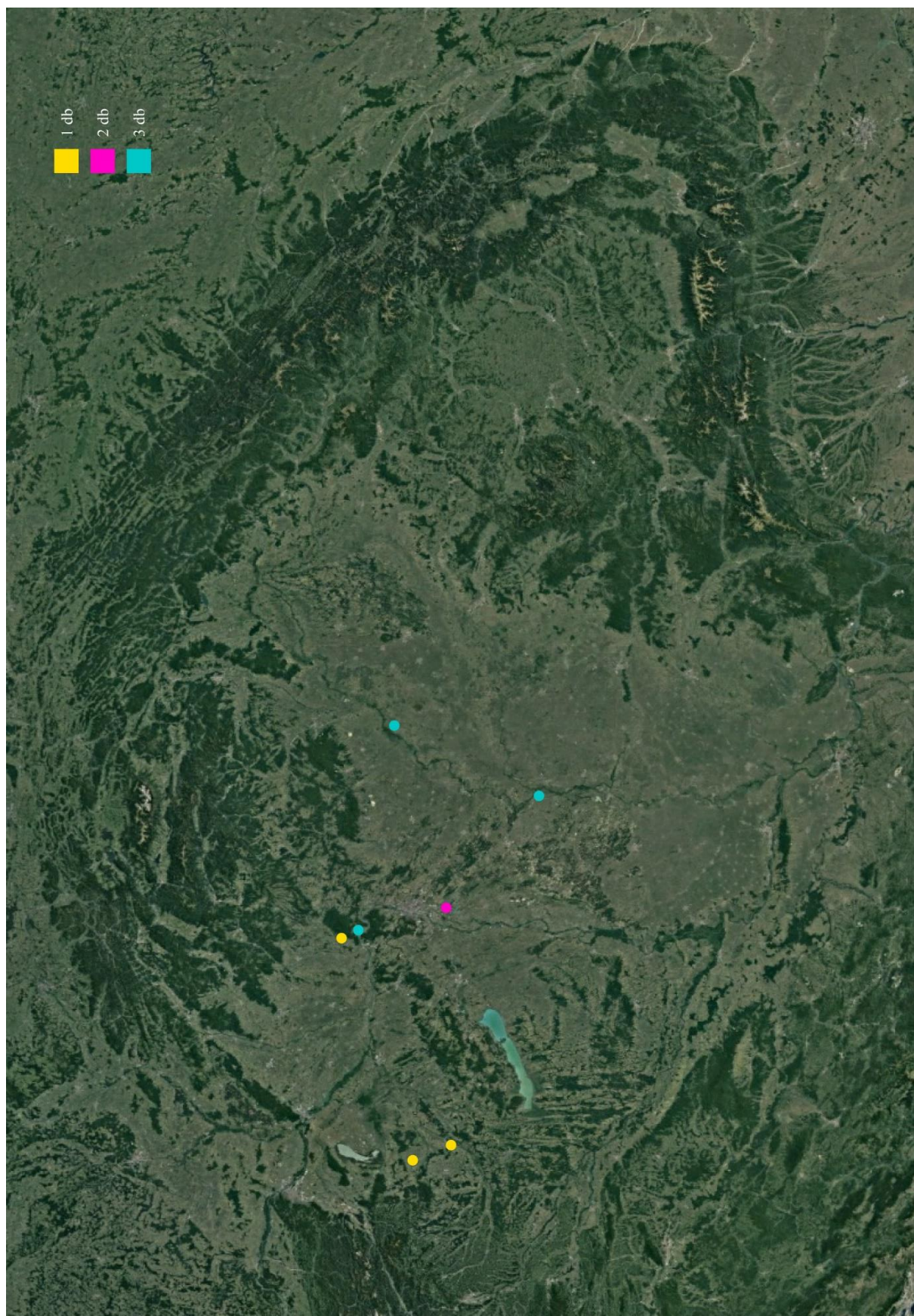
3. kép: A balta alakú amulettek típus szerinti Kárpát-medencei elterjedése

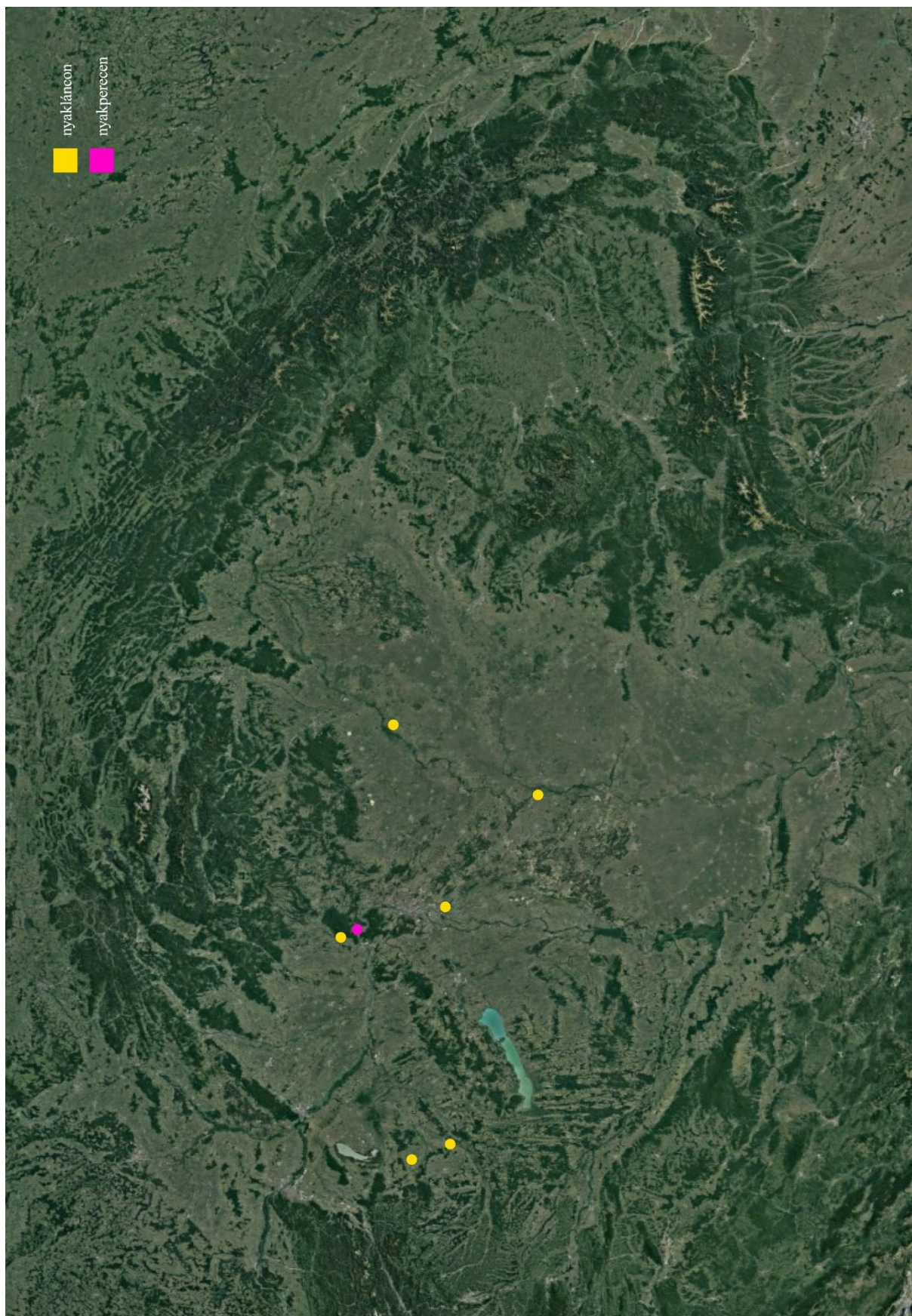
4. kép: A fűrészfogas amulettek Kárpát-medencei elterjedése

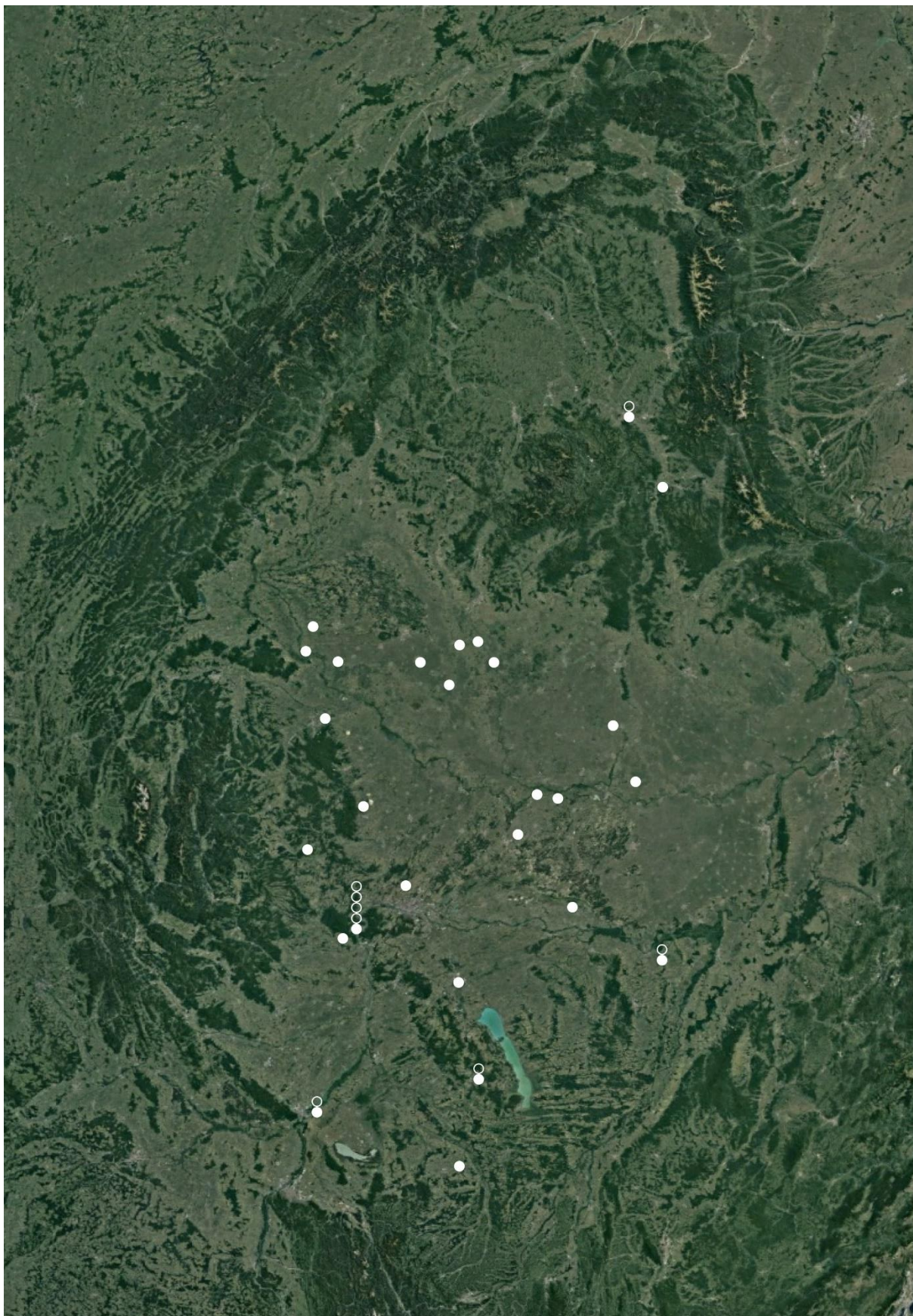
5. kép: A fűrészfogas amulettek alapanyag szerinti Kárpát-medencei elterjedése

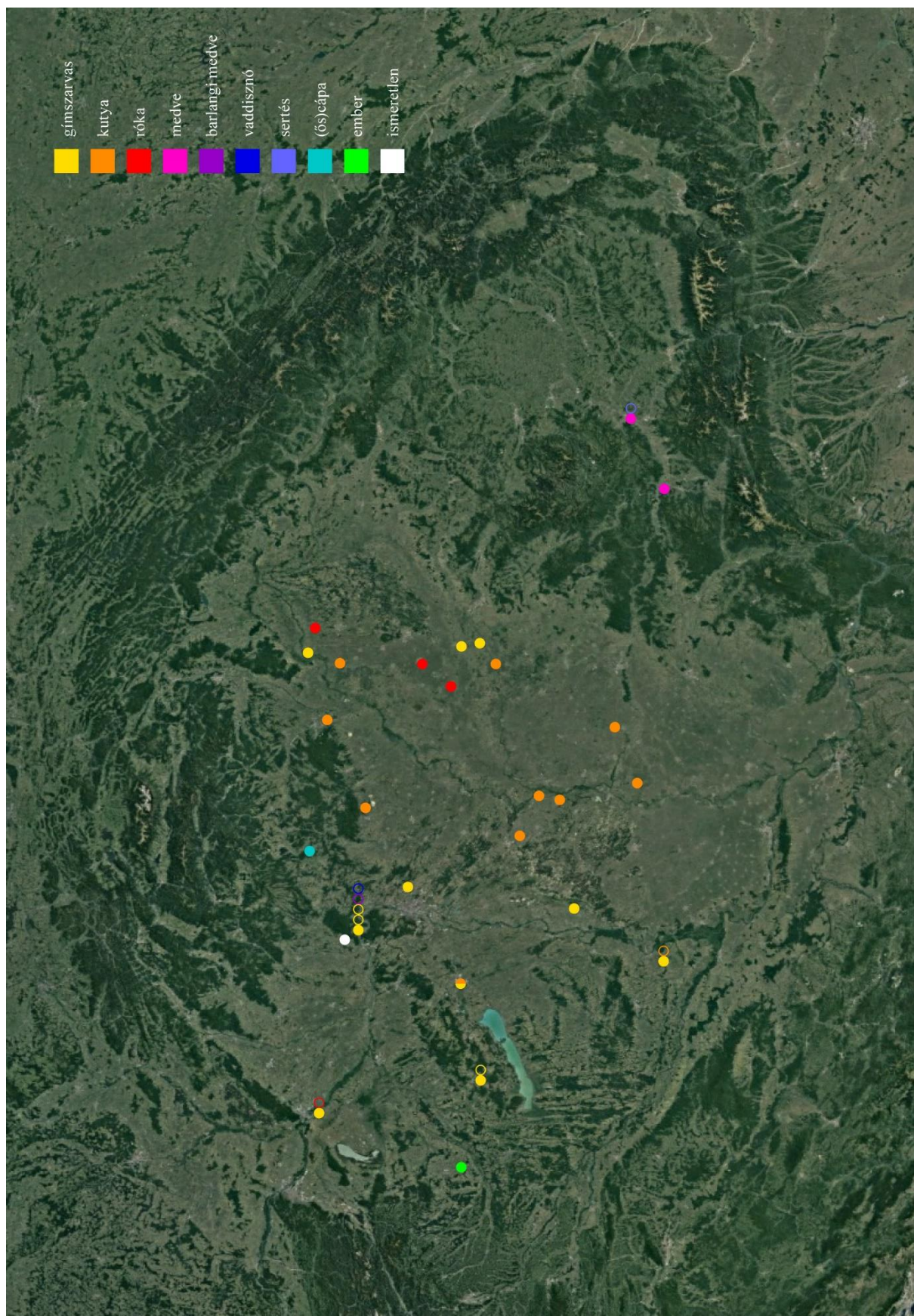
6. kép: A fűrészfogas amulettek darabszám szerinti Kárpát-medencei elterjedése

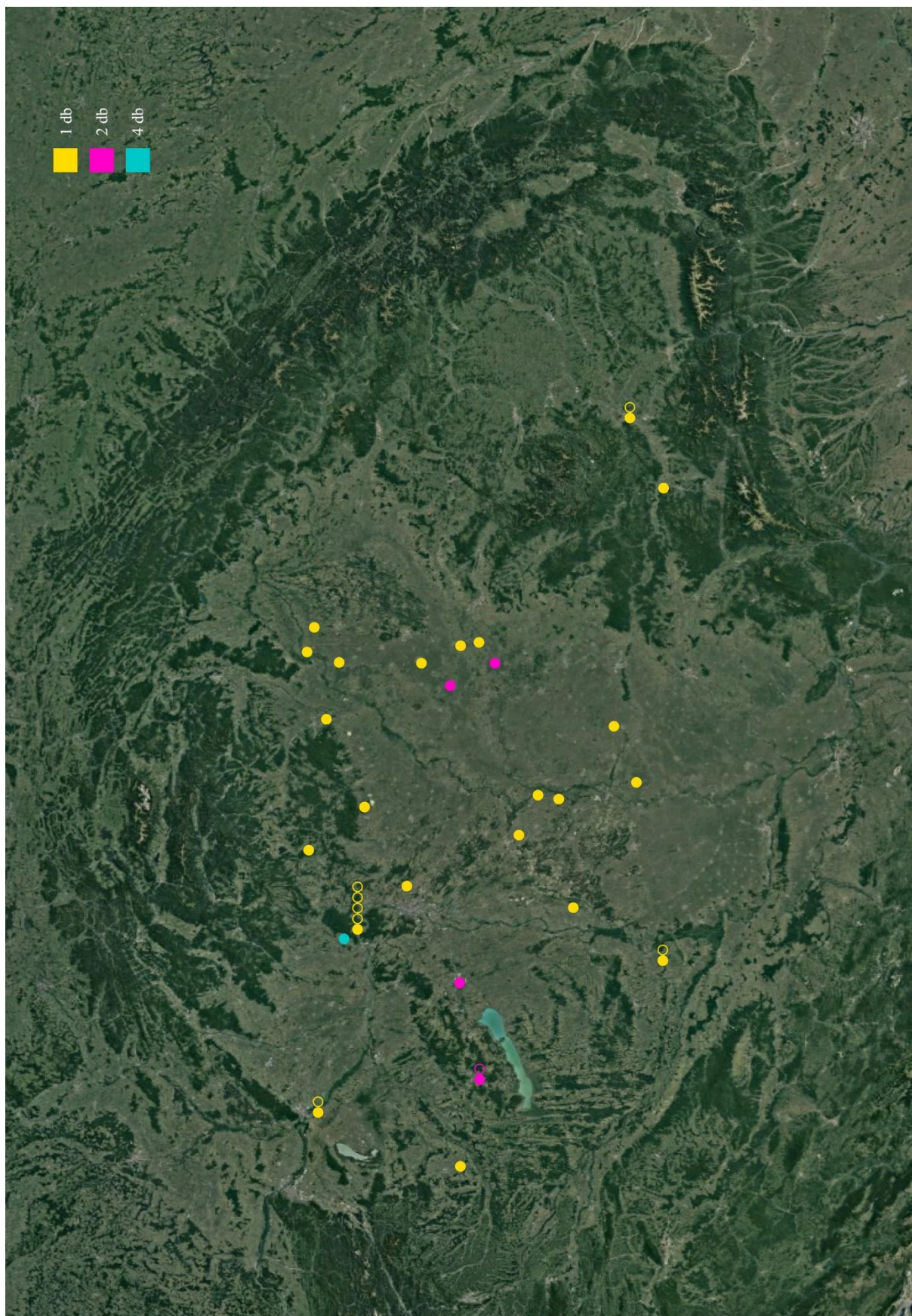
7. kép: A fűrészfogas amulettek viseleti mód szerinti Kárpát-medencei elterjedése

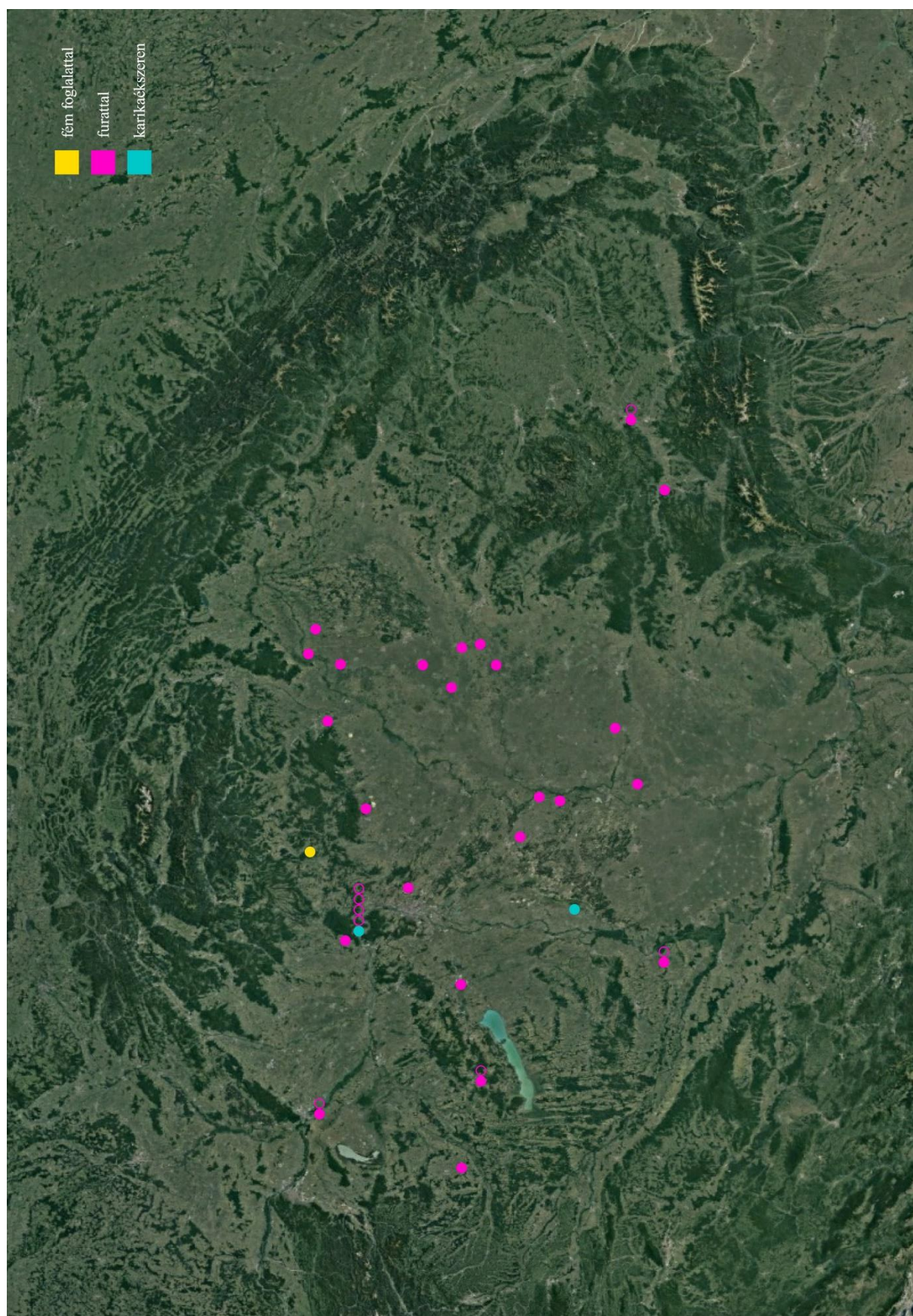
8. kép: A fogamulettek Kárpát-medencei elterjedése

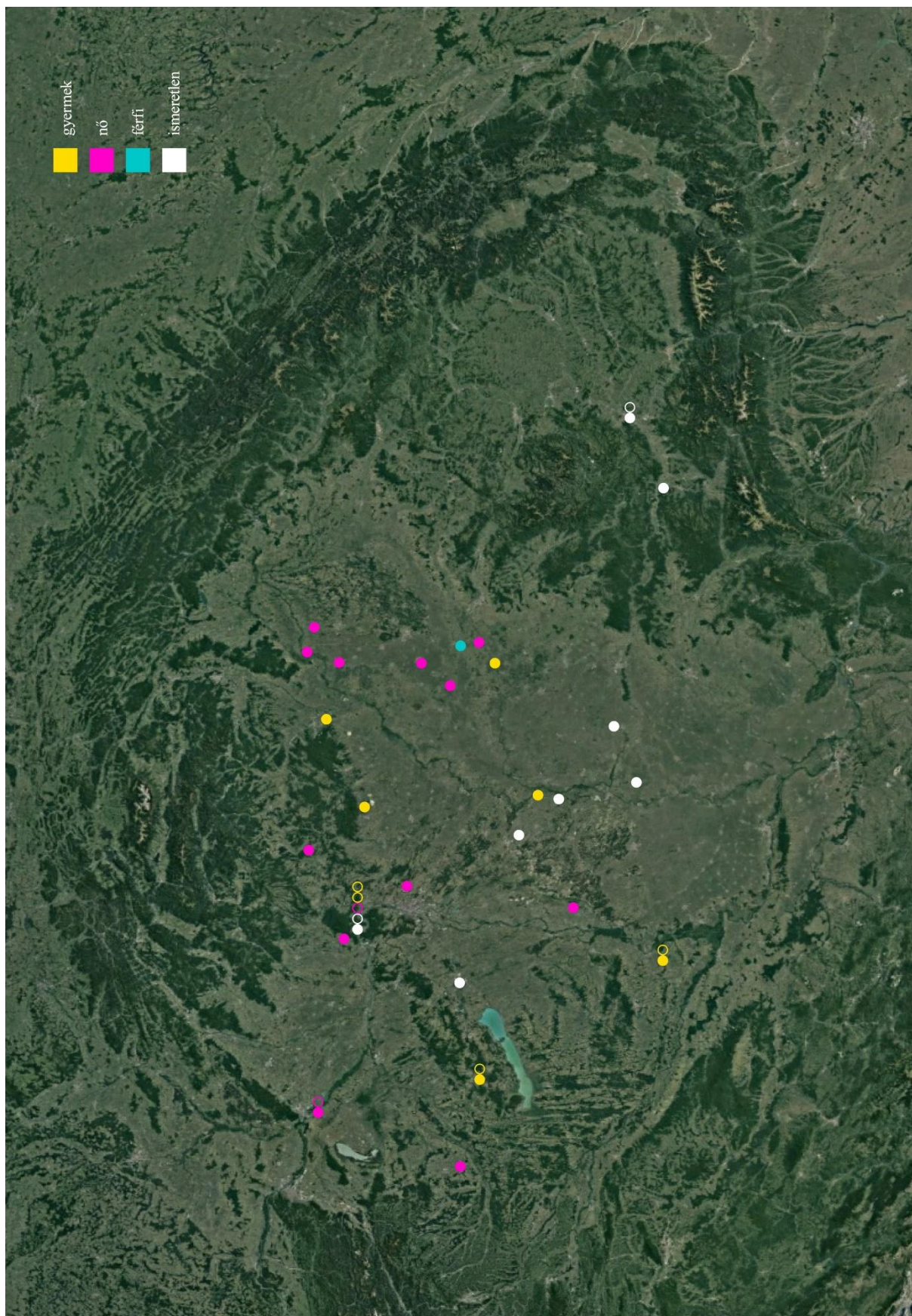
9. kép: A fogamulettek felhasznált fajok szerinti Kárpát-medencei elterjedése

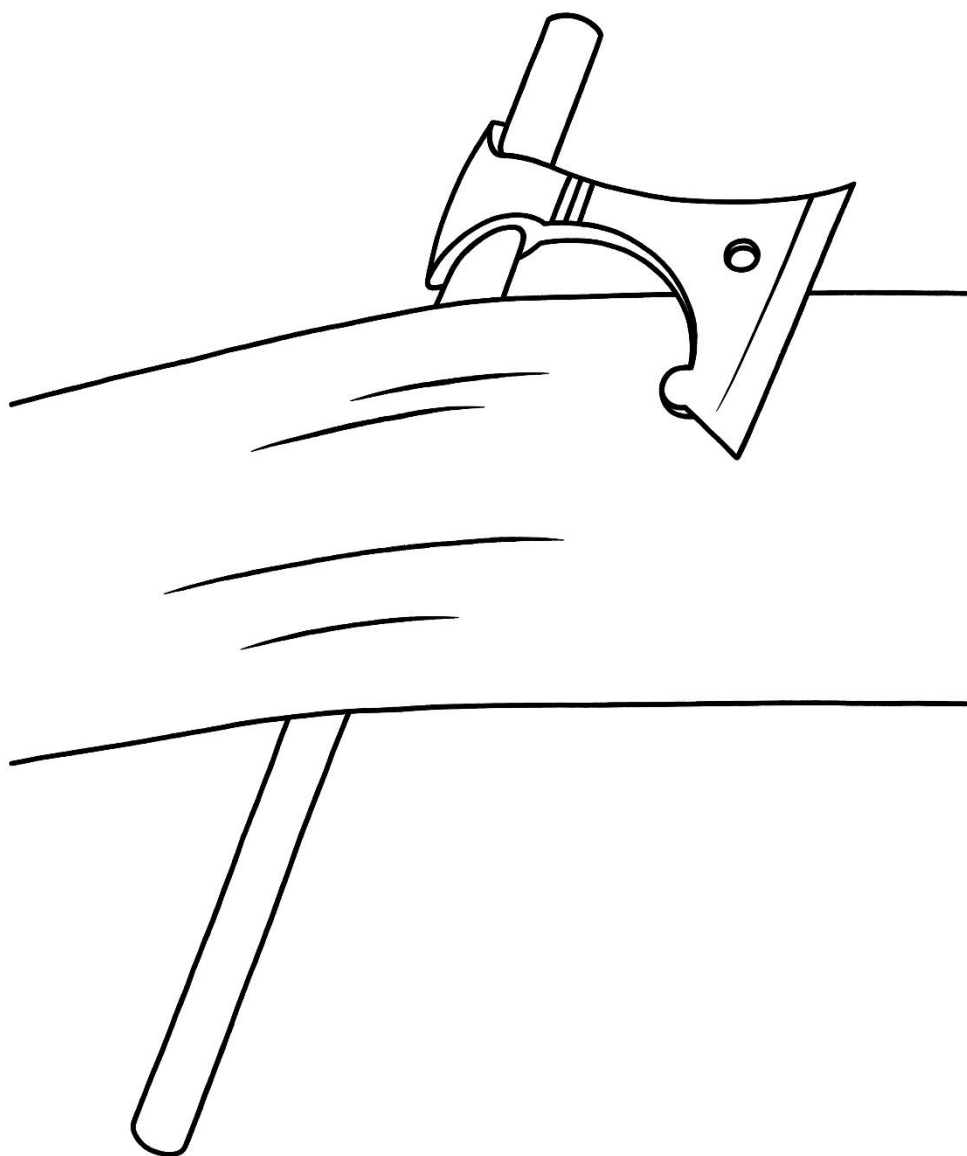
10. kép: A fogamulettek darabszám szerinti Kárpát-medencei elterjedése

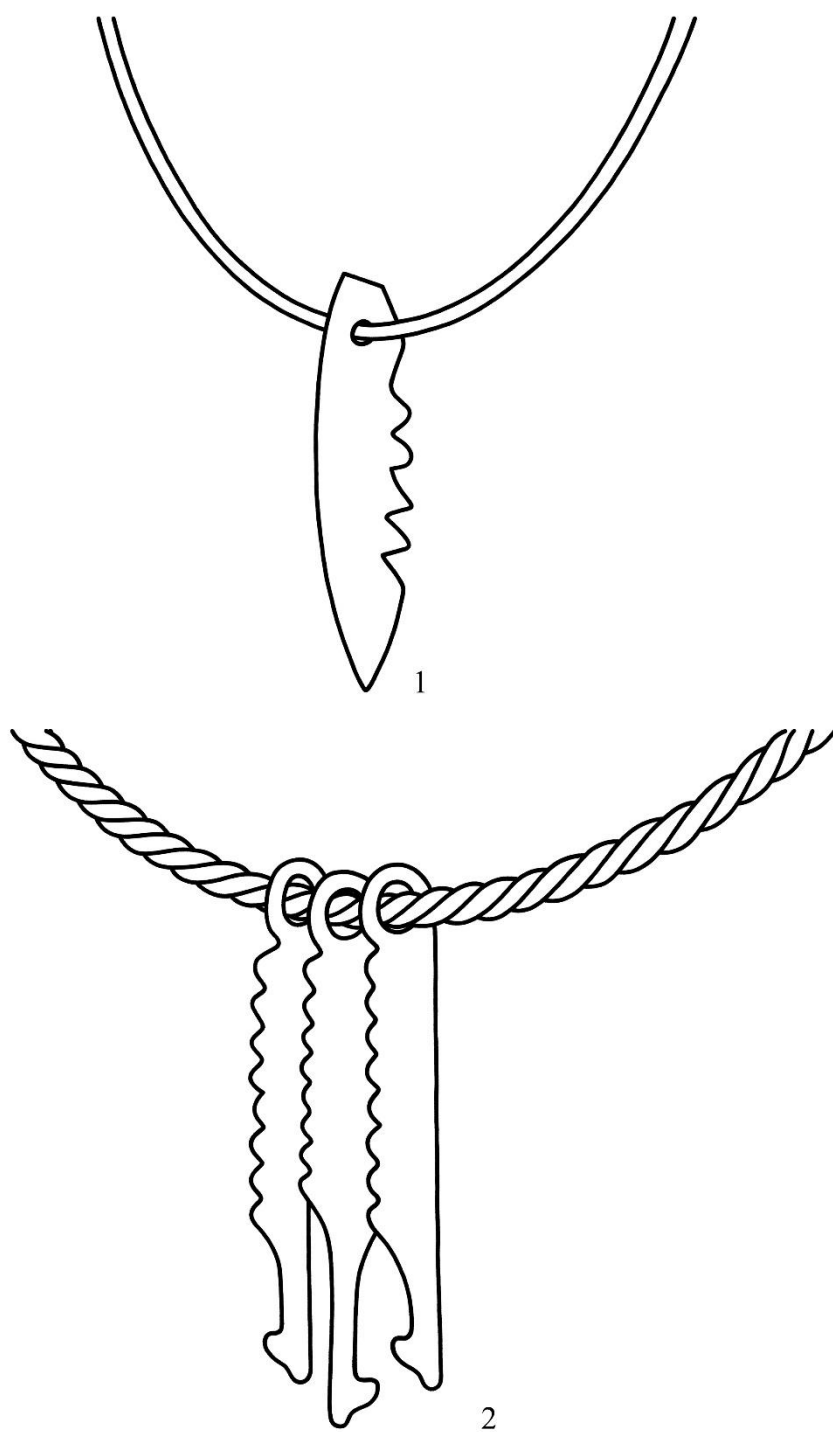
11. kép: A fogamulettek viseleti mód szerinti Kárpát-medencei elterjedése

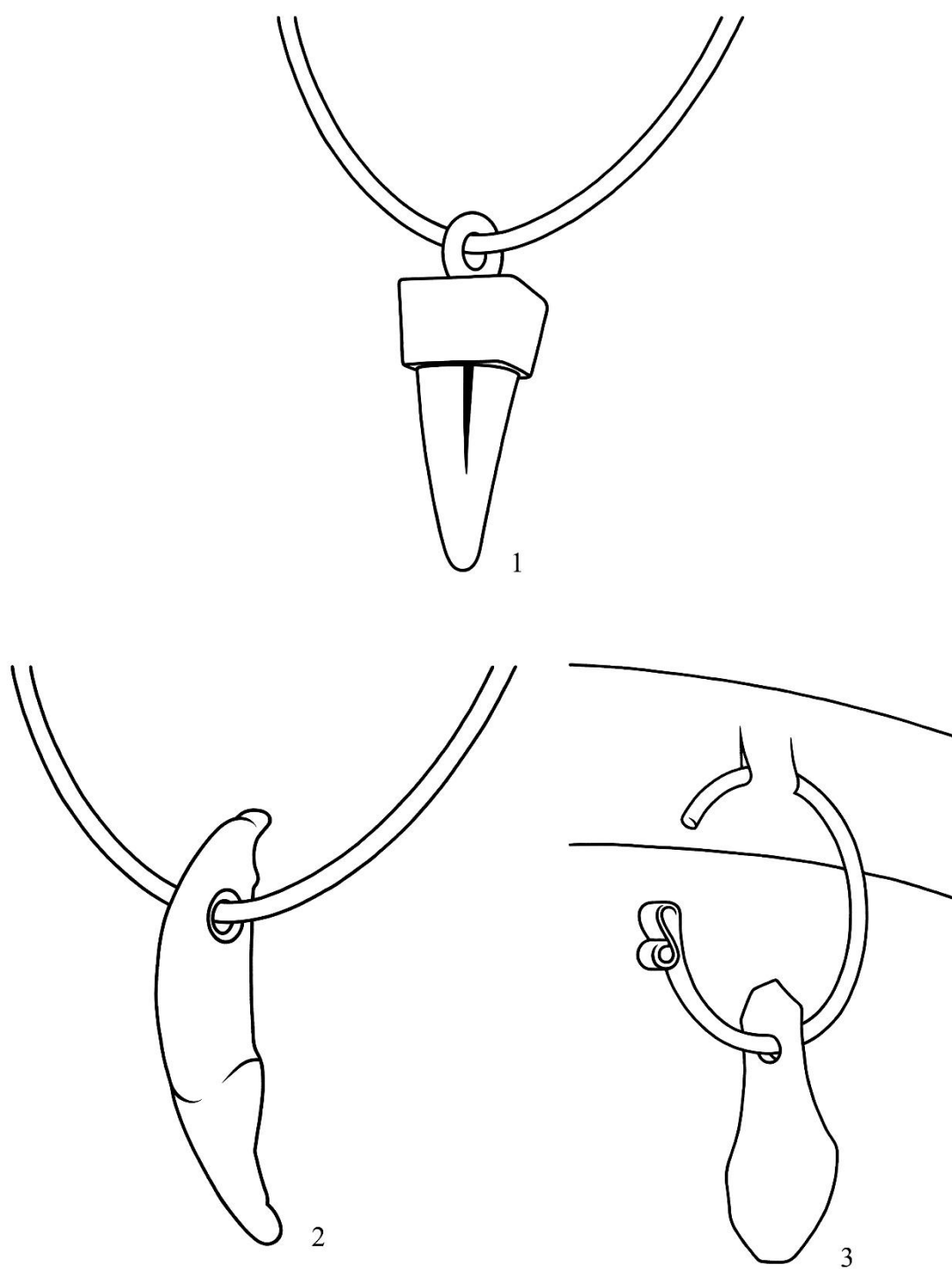
12. kép: A fogamulettek nemek szerinti Kárpát-medencei elterjedése

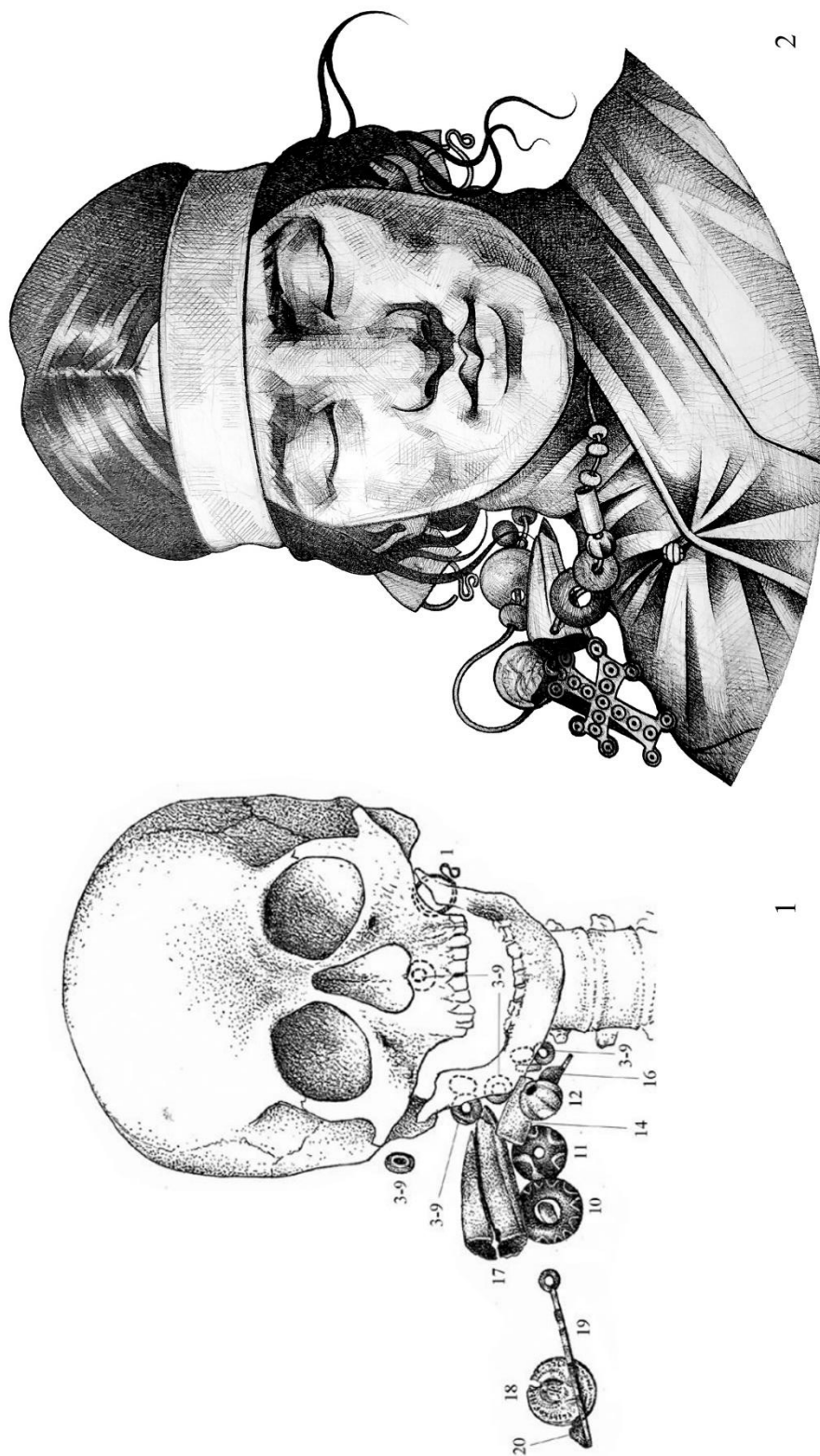
13. kép: A balta alakú amulettek lehetséges viseleti módja (rajz: Óvári Péter)

14. kép: A fűrészfogas amulettek lehetséges viseleti módjai (rajz: Óvári Péter)

15. kép: A fogamulettek lehetséges viseleti módjai (rajz: Óvári Péter)

16. kép: A Szob-kiserdei temető 60. sírjának rajza (1) (BAKAY 1978, 30; HORVÁTH 2022a, 608) és rekonstrukciója (2) (rajz: Óvári Péter)